

دکتر احسان‌الله محمدی

در خودماندگی!

آشنایی کوتاه با بیماری اُتیسْم

در حالتی کلی، به هم ریختن فضای شناختی و ذهنی باعث به وجود آمدن مشکلات ادراکی و کنشی می‌شود. این مسائل نمودهایی خارجی از جمله در خانواده، جوامع و در رفتار افراد در کلاس دارند. افرادی نیز هستند که در اثر این مشکل نمی‌توانند با جهان خارج از ذهن و درون خود ارتباط برقرار کنند. اینان مبتلا به اُتیسْم شناخته می‌شوند.

اختلال گیج‌کننده و عجیب

اختلال رشد فراگیری به نام اُتیسْم از عجیب‌ترین و گیج‌کننده‌ترین اختلالات دوران کودکی است. عجیب بودن این اختلال به خاطر تابلوی نشانه‌هایش است و گیج‌کنندگی آن به دلیل اینکه نظریه‌ی رضایت‌بخشی درباره‌ی نشانه‌هایش وجود ندارد. فرض بر این است که این اختلال از همان بدو تولد وجود دارد، ولی گاهی تا حدود دو سالگی، که کودک هنوز زبان باز نکرده است، به‌طور دقیق مشخص نمی‌شود.

علائم در خودماندگی یا اُتیسْم

کودکان دچار اختلال اُتیسْم در کارکرد اجتماعی و تحول رشد زبانی مشکلات شدیدی دارند و مرتکب رفتارهای نامناسب می‌شوند. مشکلات اجتماعی این کودکان متفاوت است، اما آن‌ها در بسیاری موارد نسبت به دیگران بی‌تفاوت هستند.

افراد دچار اختلال اُتیسْم:

- تمایلی به تعامل با دیگران ندارند. در طفولیت حتی از نگاه کردن به دیگران اجتناب می‌ورزند. ● در رفتار با دیگران همچنان چندانی بروز نمی‌دهند. ● با بچه‌های دیگر بازی نمی‌کنند و درگیر «وانمود بازی» نمی‌شوند. ● معمولاً زبان را به شکل مفید و طبیعی آن یاد نمی‌گیرند و عدای هم که زبان یاد می‌گیرند، معمولاً از آن برای بیان مقاصد غیرارتباطی استفاده می‌کنند. در واقع پژواک‌گویی می‌کنند (به معنای تکرار شنیده‌ها). ● ممکن است نسبت به رفت‌وآمدهای دیگران بی‌توجه باشند، ولی در برابر خش‌خش کاغذ به شدت حساسیت نشان دهند. ● معمولاً برای مدتی طولانی به اشیای در حال چرخش مثل پره‌های پنکه نگاه می‌کنند و گاهی یکسره دست‌ها را به هم می‌زنند.

سندروم اسپرگر

خوشبختانه اُتیسْم جزو اختلالات کمیاب است و گاهی با اختلال رشدی فراگیر دیگری به نام سندروم یا اختلال اسپرگر اشتباه گرفته می‌شود. در واقع سندروم اسپرگر کمی رایج‌تر و بسیار ناتوان‌کننده است. مشخصه‌ی اسپرگر، اختلال جدی در تعاملات اجتماعی مانند نگاه کردن و نداشتن تماس چشمی، نداشتن دوست، و نبود تقابل در تعاملات و علاقه‌هاست. کودکان دچار اسپرگر اگر از زبان استفاده کنند، به شکل زبانی نامعمول آن را بروز می‌دهند و در آن‌ها تعامل اجتماعی، حتی به‌صورت رغبت‌آمیز، خیلی مشخص نیست.

